

Rathův dárek z druhé kapsy

26.října 2009 Karel Šebek

Billboardy podél cest v předvolebním čase začínají hrdě hlásat, že hejtman a poslanec MUDr. David Rath splnil další ze svých slibů a zajistil žákům a studentům autobusy zdarma. Systém je to zdánlivě jednoduchý: Bydlíš ve Středočeském kraji, dojíždíš do školy vlakem nebo autobusem s výjimkou městské dopravy a není ti méně než šest a víc než devatenáct let? Pak si můžeš za vstupní poplatek 150 Kč pořídit průkazku a po celý školní rok jezdit do své školy na území Středočeského kraje zdarma. Jízdenka bude bezplatná a vše ostatní za tebe vyřídí kraj.

V krajském rozpočtu se ty peníze prý docela určitě najdou. Je to taková hezká představa, jak někdo hledá peníze a najednou najde 70 milionů na jízdenky zdarma. Jakpak se to asi hledá? Minohledačkou na kovové mince, nebo jsou používáni vepřící cvičení ve Francii na hledání lanýžů? A co se najde, neměl by poctivý nálezce vrátit? Jenže komu to vracet, vždyť to jsou zajisté peníze z daní a ty se nějak přerozdělit musí.

Ale zanechme ironie a ptejme se, zda by ty nalezené peníze nešly využít na něco potřebnějšího. Ono je totiž otázkou, jestli je vůbec nutné vozit dnes někoho zdarma. Veřejné dopravě se sice hanlivě říká socka, ale doporučuji pozornosti čtenářů bližší pohled na ty vysmáté, značkově oblečené mladé pasažéry. Mnozí z nich ze svých nadupaných mobilů protelefonují, případně o přestávkách prokouří mnohem víc, než je plná cena zpáteční jízdenky. Je mi jasné, že rodiny školáků vesměs pomoc potřebují, ale promyšlenou a efektivní. Paušální systém v podání hejtmana Ratha je sice velmi jednoduchý, ale také nejméně adresný a prakticky nekontrolovatelný, co se týká úhrad dopravcům. Nakonec k těm potřebným rodinám doputují jen drobky a je-li něco zdarma, těžko se pak dětem vysvětluje význam přísloví, že bez práce nejsou koláče.

Jsou desítky a stovky možností, jak peníze z veřejných rozpočtů investovat lépe. Je na pováženou, že hejtman a pro jeho nápady hlasující většina středočeských zastupitelů to neví. Podle mého názoru nás autobusy zdarma spolehlivě dovezou pouze kolem omšelých škol a po rozbitých silnicích na jedno jediné místo - na konečnou s nápisem: krize.